829/09

Den 19. oktober 2009 blev i sag nr. 75.513:

xxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxxx xx

mod

Popermo Forsikring g/s
C.F. Tietgens Boulevard 38
5220 Odense SØ

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Popermo Forsikring g/s, klager over selskabets afvisning af at yde dækning for et anmeldt psykisk mén.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at der ikke er tale om en hændelse, der er omfattet af forsikringen.

Det fremgår af sagen, at klageren, der har arbejdet som politiassistent, den 17/8 2004 blev truet på livet af en gerningsmand. Klageren fik som følge heraf et psykisk mén. Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 3/11 2005 fremgår bl.a.:

> "Der findes således vedlagt anmeldelse til Arbejdstilsyn og Arbejdsskadestyrelsen af 20.07.05 omfattende trusler, som klienten skulle have modtaget i sin beskæftigelse som politiassistent. Der findes desuden vedlagt redegørelse fra klienten af 20.06.05. Bilag …, hvoraf det fremgår, at klienten første gang den 17.08.2004 blev truet på livet af navngiven og af klienten kendt gerningsmand, der råbte, 'du skal ikke føle tryg i fremtiden' og 'vi skal nok få fat i dig'. Det fremgår, at denne person for disse trusler i dom af 07.10.2004 er idømt 5 mdr.s ubetinget fængsel. Det fremgår også, at klienten har været meget påvirket af truslerne, og at han ikke umiddelbart efterfølgende modtog tilbud om samtale ved afd.leder eller tilbud om psykologhjælp. Det fremgår også, at klienten i marts 2005 ønskede at overgå til flexjob, hvortil han tidligere var visiteret på grundlag af 4 tidligere fysiske tilskadekomster i tjeneste. Klienten sygemeldt med forhøjet BT fra 27.04.05, her af egen læge opfordret til at søge psykologhjælp. Klienten beskriver 'afmagt og usikkerhed' samt at nærtstående har beskrevet hans personlighed som ændret siden den fremsatte trussel.
> Det fremgår, at han efter 2 mdr.s sygemelding fra 04.07. har påbegyndt flexjob, og at han siden 17.05.05 har modtaget psykologhjælp. Endelig fremgår, at klienten den 26.05.05 har følt sig truet af den dømtes lillebror

Endelig indgår redegørelse fra klienten af 02.05.05, som han medbringer til dagens samtale, heraf fremgår yderligere, at klienten over de seneste år har været plaget med konstante rygsmerter, at han tidligere har været tilbudt flexstilling, som han dog foreløbig har afslået, idet han ønskede at forblive i sin funktion ved nærpolitiet i ...
Endelig fremgår, at klienten fortsat ønsker at fungere som politibetjent, idet han således håber, at den nyligt etablerede flexjobordning muliggør dette.
…

Tilskadekomst og belastninger

Klienten fortæller, at han har haft en række fysiske tilskadekomster i tjenesten og at følgerne af disse er det formelle grundlag for, at han nu er i flexjob. Det drejer sig således om, at han under en anholdelse i 1983 skadede venstre skulder, hvor han blev kendt 5 pct. invalid.
1999 skadede han ved en anholdelse ryg og ben, og blev kendt yderligere 15 pct. invalid. Ved en anholdelse i 2001 skader han ryg og knæ, og bliver kendt yderligere 10 pct. invalid. Her ud over har han i 2000 en arbejdsskade ved fald på Politigården. Han har fået udbetalt erstatninger for disse tilskadekomster, men fortæller, at han også som følge af disse har væsentlige udgifter til fysioterapi og kiropraktor, hvor han eksempelvis 2005 og til nu har brugt ca. 5.000 kr. i patientandel.
Om aktuelle traumer fortæller han, at han i 2003 fandt sin bil ridset, åbenbart hærværk under parkering i midtbyen. Han forklarer, at han dengang kørte i en let genkendelig bil, … og at der kun kørte to af disse i ... Han havde dog ikke dengang mistanke om, hvem gerningsmændene kunne være og følte snarere lettelse over, at det formentlig drejede sig om en tilfældighed, når hærværket var sket i midtbyen og ikke i lokalområdet. Under besøg i Bilka i 2004 genkender han og hilser på to brødre, som han gennem mange år kender godt fra sit arbejde som nærbetjent og som han i øvrigt anser for misbrugende, dybt kriminelle og uforudsigelige. De er her i følgeskab med en kvinde, og de fremstår i øvrigt tydeligt påvirkede. Da klienten efter indkøb kommer tilbage til sin bil, finder han den udsat for hærværk, der fuldstændig tilsvarer hærværket i 2003. Selv om han finder det usandsynligt at få egentlig skyld placeret, anmelder han hændelsen til politiet, således at skaden kan ordnes forsikringsmæssigt.
Et halvt år efter henvender den kvinde, som brødrene var ifølge med, sig på Politistationen, idet hun pga. forfølgelse af brødrene nu ønsker at vidne omkring hærværket af bilen. Forud for retssagen, i midten af august 2004, bliver klienten i sin bil forfulgt af en af disse brødre, der tydeligt i affekt råber efter ham, at han 'ikke skal føle sig tryg', og at 'de vil komme efter ham'.
I denne forbindelse føler klienten sig afvist af sin chef, der ikke efter klientens mening, opfatter episoden tilstrækkeligt alvorlig, og som ikke tilbyder klienten krisehjælp.
Den 07.10.04 idømmes gerningsmanden 5 mdr.s fængsel, og påbegynder straks afsoning, idet han modtager dommen. Klienten er i denne forbindelse dels meget tilfreds med domstolenes behandling af sagen og erkendelse af dennes alvor, men også tilfreds med, at gerningsmanden ikke anker.
Senest bliver han i maj 05 i midtbyen tilfældigt passet op af gerningsmandens bror, der på truende måde gennem længere tid stirrer stift på klienten på en sådan måde, at klienten opfatter hændelsen som en bekræftelse af de ovenfor anførte trusler.

Aktuelt psykisk

Klienten angiver, at han især på tidspunktet for truslerne, men også stadig føler sin psykiske funktion og tilstand som svingende. Han føler sig almindeligvis både velfungerende og vellidt, og angiver også sit humør som godt, når han ikke tænker på hændelserne. Han mener dog, at truslerne optager ham flere timer dagligt, og han er både af ægtefælle og kollegaer blevet konfronteret med, at han personlighedsmæssigt har ændret sig, således at han nu i modsætning til tidligere er utålmodig og irritabel. Han oplever også, at han har problemer med at koncentrere sig og mærker selv, at han snakker meget, benævner det selv 'plaprer',

for at kunne kontrollere situationen. På trods af dette mærker han at der er 'tårer der vil frem', noget han meget tydeligt mærker under samtalerne med psykologen, hvor han føler sig 'rørt'. Han oplever generelt set, at han 'ikke har magt over det', som han ellers altid har oplevet at have det.
I starten, da andre konfronterede ham med, at han havde ændret sig, forbandt han det ikke klart med de fremsatte trusler, idet han som politibetjent forventede af sig selv, at disse ikke skulle kunne gøre indtryk på ham. Han er imidlertid nu helt sikker på sammenhængen, da han flere timer hver dag tænker på brødrene. Han frygter at møde dem og angiver 'hævnfølelse', hvilket han oplever som ubehageligt, da han opfatter følelsen som forkert. Han mener imidlertid ud fra sit professionelle kendskab til disse brødre, at de er så voldelige og uforudsigelige, at hans frygt for repressalier fra deres side er velbegrundet. Samtidig har han dog også et håb om, at frygten kan vise sig ubegrundet, og at han ville kunne få det bedre, når han en eller to gange har mødt brødrene, uden at der er sket noget ved dette.
…
Vurdering
57-årig mand, der i over 30 år har været ansat ved politiet. Siden foråret 2005 i fleksstilling, 25 timer ugentligt, betinget af bevægeapparats symptomer efter fysiske tilskadekomster under tjeneste.
Han har ikke før aktuelle haft symptomer på psykiatrisk eller psykologisk behandling. Som han fremstiller sit livsforløb og tidligere psykiske funktion, har han altid været fagligt og socialt velfungerende, personlighedsmæssigt formentlig ret robust.
Klienten bliver i august 2004 og igen maj 2005 truet af brødrepar, som han har et mangeårigt kendskab til i kraft af beskæftigelse som nærbetjent og hvor dette kendskab for klienten understøtter alvorligheden og sandsynligheden af disse trusler. Han har efter første trussel og reaktiveret ved anden trussel udviklet irritabilitet, koncentrationsbesvær og mareridt, som han selv tilskriver frygten for igen at møde disse brødre, og at de ved en sådan lejlighed skulle bringe truslerne mod klientens person ud i livet.
Klienten har i forløbet modtaget 7 psykologbehandlinger, som han selv oplever har haft god effekt, og der er planlagt yderligere behandling.
Der findes således ved en i forvejen psykisk rask og formentlig personlighedsmæssigt robust person at have udviklet sig symptomer på psykisk belastning i forbindelse med gentagne trusler mod klientens liv.
Som klienten fremstiller sin tilstand og trods alt rimelige funktionsniveau, hvor symptomerne er varierende i tilstedeværelse og intensitet, findes tilstanden bedst forenelig med en tilpasningsreaktion, reactio maladaptiva. Prognosen findes god.
Undertegnede vil dog absolut anbefale, at klienten gives mulighed for fortsat psykologbehandling, som han selv oplever som effektiv. Samtidig må det dog anføres, at der lejlighedsvis resterer symptomer 1-2 år efter traumet, og at disse i så fald kan være vanskeligt tilgængelige for behandling."

Arbejdsskadestyrelsen anførte i afgørelse a f24/11 2006:

"**Afgørelser og beslutninger**
Ulykken den 17. august 2004 er anerkendt som arbejdsskade.

De får 65.687 kroner i godtgørelse for varigt mén (12 procent).
…
I anmeldelsen står, at De er blevet truet på Deres arbejde, som politibetjent ved … Nærpoliti. Anmeldelsen er udfyldt på en blanket til anmeldelse af formodede eller konstaterede arbejdsbetingede lidelser.

Af Deres redegørelse over hændelsesforløbet fremgår, at De den 17. august 2004 blev truet på livet af en navngiven person. Truslen blev fremsat i forbindelse med, at De senere skulle vidne mod personens bror, da denne var sigtet for at øve hærværk på Deres bil. Personen blev efterfølgende dømt for overtrædelse af straffelovens §§ 121 og 123 (trusler om vold mod tjenestemand og vidnetrusler). Personen og dennes bror og familie kendte De fra kontakter i forbindelse med Deres arbejde ved nærpolitiet.

Det fremgår af speciallægeerklæringerne, at De er blevet psykisk påvirket af truslerne. De har ændret Dem personlighedsmæssigt efter truslerne. De har fortsat psykiske gener i form af utryghed, øget vagtsomhed, ubehag ved omstændigheder, der minder om situationen eller når navnene på personen, der truede Dem, og hans bror kommer op. De har endvidere flash-backs, koncentrationsbesvær, søvnforstyrrelser, øget irritabilitet og passivitet.

Speciallægen finder, at der er tale om personlighedsmæssig ændring efter psykisk sygdom.

Vedrørende Deres erhvervsmæssige forhold er det oplyst, at De siden 1973 har været ansat som politibetjent, de fleste år ved … Politi. Som politibetjent er De ansat som tjenestemand.

Før aktuelle skade i august 2004 har De været udsat for 4 fysiske skader i henholdsvis 1981 (Deres /01-sag), 1996 (Deres /02-sag), 1997 (Deres /03-sag) og 2000 (Deres /04-sag), som har givet Dem varige mén på skulder, knæ og ryg. De har efter de fysiske skader haft genoptaget Deres arbejde.

I foråret 2003 rettede De henvendelse til … Kommune vedrørende muligheden for flexjob, da De havde fået tiltagende problemer med at klare arbejdet på grund af helbredsmæssige gener fra skulder, knæ og ryg.

Kommunen vurderede i maj 2003, at De var omfattet af personkredsen for flexjob på grund af Deres helbredsmæssige gener og den deraf følgende funktionsbegrænsning. Deres sag om flexjob blev arkiveret i august 2003, da det lykkedes Dem og Deres arbejdsgiver at blive enige om ansættelse på ordinære vilkår med opgaver, som De kunne klare.

Efter seneste aktuelle skade i august 2004, hvor De blev truet på livet, fortsatte De også Deres arbejde. Men i foråret 2005 henvendte De Dem til kommunen igen for at få taget Deres sag om flexjob op igen. De oplyste til kommunen, at De havde oplevet en forværring af Deres helbredstilstand, og især ryggen gav problemer.

De blev i maj 2005 sygemeldt med forhøjet blodtryk, uregelmæssig hjerterytme og psykisk dårlig tilstand. Da De blev raskmeldt i juli 2005 var det til flexjob, som De startede på den 4. juli 2005.

De er nu ansat i flexjob ved …afdelingen ved … Politi. De arbejder 25 timer ugentligt, aflønnes for fuld tid og der ydes løntilskud med 2/3. Der er skånehensyn i form af, at De ikke indgår i almindelig operativ tjeneste, arbejder på nedsat tid og har behov for hvile samt variere-de arbejdsstillinger."

Selskabet anførte i skrivelse af 22/12 2006 til klageren:

"Dine psykiske gener er opstået fordi du blev truet af en kendt gerningsmand. I forbindelse med truslerne var du ikke udsat for nogen fysisk skade.

Gruppeulykkesforsikringen dækker ulykkestilfælde, definitionen på et ulykkestilfælde er i henhold til forsikringsbetingelsernes §1.1a :

> En tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet som har en beskadigelse af dette til følge.

Da du ikke har været udsat for fysisk tilskadekomst i forbindelse med truslerne er definitionen for et ulykkestilfælde ikke opfyldt.

Gruppeulykkesforsikringen dækker ikke sygdom jf. forsikringsbetingelsernes § 4 stk. 1."

Klageren har ved skrivelse af 27/1 2009 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at han er berettiget til udbetaling af sum som følge af varigt psykisk mén.

Selskabet har ved skrivelse af 16/2 2009 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

"Det fremgår af bilag … at forsikringstageren under sin 30-årige ansættelse ved politiet har været udsat for både trusler og fysiske traumer gentagne gange. (De fysiske traumer er i hvert enkelt tilfælde betalt herfra).

Ligeledes fremgår det af bilag … at forsikringstageren udviklede hjertebanken fra sommeren 2004, desuden havde han i samme periode tendens til trykken for brystet der havde karakter af egentlige smerter.

Bilag … er K.B.s opfølgning af første speciallægeerklæring. Af bilag … fremgår at forsikringstageren var udsat for trusler både i august 2004 og maj 2005.

Gruppeulykkesforsikringen dækker i henhold til forsikringsbetingelsernes § 1.1.a ulykkestilfælde, definitionen på et ulykkestilfælde er:

> 'En tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet som har en påviselig beskadigelse af dette til følge.'

Jf. forsikringsbetingelsernes § 4.1 dækker forsikringen alene de sygdomstilfælde som er nævnt i forsikringsbetingelsernes § 1.2. Psykisk sygdom er ikke nævnt i denne bestemmelse, derfor er sygdommen ikke dækket af forsikringen.

Hændelsen er også anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen som har fastsat en méngrad, men da Arbejdsskadestyrelsen vurderer dækning ud fra andre kriterier, er dette uden betydning for dækningen under Gruppeulykkesforsikringen.

Da definitionen for et ulykkestilfælde ikke er opfyldt, jf. bestemmelsen i forsikringsbetingelsernes § 1.1a, og da forsikringen ikke dækker sygdom eller udløsning af latente sygdomsanlæg, jf. forsikringsbetingelsernes § 4, fastholder vi at forsikringstageren ikke har sandsynliggjort at der er tale om en hændelse der er dækket af forsikringen.

Vi har derfor afvist at betale erstatning, jf. vores breve til forsikringstageren af 2/1 2007 og 26/1 2009.

Denne afgørelse fastholder vi."

Klageren anførte i skrivelse af 26/2 2009 til nævnet:

"Sagen generelt og Popermo's holdning har jeg fremsendt og efterfølgende drøftet med FTF's juridiske afdeling.
Jeg er vejledt af juridisk afdeling i FTF om at fremkomme med følgende supplement til Ankenævnet for Forsikring:

'Selvom sagen er afvist af Popermo med den begrundelse, at der ikke er sket en påvirkning af dit 'legeme', hvilket jo i princippet er korrekt, mener vi dog, at du ikke bør acceptere Popermo's udlægning af ordlyden i Forsikringsaftalens § 1.1a.

Efter f.eks. erstatningsansvarsloven er en personskade både en fysisk og en psykisk skade. Det samme gælder i arbejdsskadesikringsloven. Dette bør indgå som momenter i fortolkningen af forsikringsbetingelserne.
Den almindelige forståelse ligger vel også op til, at psykiske skader er omfattet.
Det fremgår i den kendelse fra Ankenævnet, som vi har sendt til dig (sag nr. 68.173 af 20/11 2006), at dette problem er oppe og vende her. Den forsikrede bliver dog også slået, hvilket er en væsentlig forskel fra din sag, men vi vil opfordre dig til at anke sagen alligevel.'

Når jeg læser Popermo's brev af 16/2 2009 fornemmer jeg en vis nedladenhed i omtalen af trusselssagen. Bl.a.: '....følte sig truet på livet af en kriminel gerningsmand.'

FTF opfordrer mig til at fremlægge yderligere beviser overfor Ankenævnet for Forsikring, såfremt det vil have en afgørende betydning for sagen. F.eks. at gerningsmanden, der er født i 1979, blev idømt 5 mdr. fængsel den 7/10 2004 i Retten i … alene for trusler mod forurettedes person som politityjenestemand. Gerningsmanden råbte flere gange højt:
'**Du skal ikke føle dig tryg i fremtiden. Vi skal nok få fat i dig.**'
Forsikringsbetingelserne § 1.1a ulykkestilfælde '...med påviselig skade af dette til følge'! FTF og jeg er ikke enige i Popermo's definition af et ulykkestilfælde."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Forsikringens omfang § 1**

1. Ulykkestilfælde.
   a. Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge. Ved beskadigelse af forsikredes arme og ben kræves alene, at skadeårsagen skal være pludselig og med en påviselig beskadigelse af legemet til følge."

7. 75.513

Nævnet udtaler:
Efter de forsikringsbetingelser, der er gældende for klageren, er det en betingelse, at klageren har været udsat for en legemsbeskadigelse.

Vestre Landsret har i en dom af 4/10 2007 stadfæstet Retten i Viborgs dom af 7/11 2006, hvorefter psykiske følger af et verbalt overgreb ikke kunne anses for en legemsbeskadigelse, der gav ret til erstatning efter en ulykkesforsikring med vilkår svarende til klagerens. Denne dom er indbragt for Højesteret med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Det er nævnet bekendt, at der i mange og formentlig de fleste selskaber er praksis for at udbetale erstatning for psykiske lidelser i tilfælde, hvor den pågældende har været udsat for en konkret fare for personskade, og hvor der er dokumentation for årsagssammenhæng. Dette gælder også ved ulykkesforsikringer med vilkår som klagerens.

Henset til den verserende principielle sag for Højesteret og henset til, at der er behov for en nærmere bevisførelse om den konkrete faresituation, finder nævnet det rettest ikke at afgøre sagen, jf. vedtægternes § 4.

Herefter

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen